

KORRALDUS

14.04.2022 nr DM-117812-7

Sooniste turbatootmisala mäeeraldise korrastamistingimuste andmine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 81, Keskkonnaameti peadirektori 03.02.2022 käskkirja nr 1-1/22/18 „Volituste andmine“, Keskkonnaameti peadirektori 10.12.2020 käskkirja nr 1-1/20/230 „Keskkonnaameti struktuuriüksuste põhimääruste kinnitamine“ lisa 13 „Keskkonnaameti ringmajanduse osakonna põhimäärus“ punkti 2.5.3 ning tuginedes Maa-ameti 04.03.2022 kirjale nr 7-1/22/2990-2, Osaühingu KEKKILÄ-BVB EESTI 04.11.2021 esitatud taotlusele, **otsustan:**

1.1 anda Osaühingule KEKKILÄ-BVB EESTI (registrikood 10980212) kuuluva Sooniste turbatootmisala keskkonnaloa nr HARM-070 alusel kaevandatud maa korrastamisprojekti koostamiseks järgmised korrastamistingimused:

1.1.1. Korrastatud maa sihtotstarve:

1.1.1.1. Korrastatud maa sihtotstarve määratakse vastavalt maakatastriseaduses sätestatule.

1.1.1.2. Kaevandatud maa korrastada taastuvaks sooks (luua tingimused taassoostumiseks).

1.1.2. Uute pinnavormide nõlvade ja kaevandatud maa kujundamise nõuded:

1.1.2.1. Korrastatud ala reljeef peab olema võimalikult looduslähedane.

1.1.3. Veerežiimi kujundamise nõuded:

1.1.3.1. Taastada sooala veerežiim ja luua eeldused soo taastumiseks. Vajadusel näha ette leevendusmeetmed, et tootmisala ümbritsevatel kinnistutel veetase ei tõuseks.

1.1.5. Lisatingimused:

1.1.5.1. Sooniste turbatootmisala keskkonnaloa HARM-070 omaja korrastab terve kaevandatud ala nii 01.07.2005 välja antud kui ka 13.03.2019 muudetud keskkonnaloa mäeeraldise ja mäeeraldise teenindusmaa piiride järgi.

1.1.5.2. Korrastamisprojekti koostamisel (ja vajadusel ka tööde läbiviimisel) tuleb konsulteerida vastavaid teadmisi ja kogemusi omava sooteadlasega.

1.1.5.3. Veerežiimi muutmisel veetaseme tõstmiseks tuleb korrastamisprojekt kooskõlastada veetaseme tõstmisest mõjutatud kinnistute omanikega.

2. ASJAOLUD

Osaühing KEKKILÄ-BVB EESTI (registrikood 10980212, edaspidi ka *ettevõtte*; aadress Papiniidu tn 5-Büroomaja 1, 80010 Pärnu) esitas 04.11.2021 Keskkonnaametile taotluse (registreeritud KOTKAS-s 15.11.2021 nr DM-117812-1 all) Sooniste turbatootmisala mäeeraldise korrastamistingimuste saamiseks. Ettevõttele kuulub keskkonnaluba nr HARM-070 kehtivusajaga kuni 11.12.2049, mille alusel kaevandatakse Sooniste maardla (registrikaardi nr 0123) Sooniste turbatootmisala mäeeraldisel vähe- ja hästilagunenud turvast.

Sooniste turbatootmisala mäeeraldis ja selle teenindusmaa asuvad Harju maakonnas Saue vallas Lehetu külas riigile kuuluval kinnistul Sooniste turbatootmisala (katastritunnus 51801:002:0260, registriosa nr 2468302), mille riigivara valitseja on Keskkonnaministeerium ja volitatud asutus Maa-amet. Mäeeraldise pindala on 98,93 ha ja teenindusmaa pindala on 130,78 ha.

Keskkonnaloale nr HARM-070 on kaevandatud maa korrastamise suunaks märgitud soo taastamine.

3. KAALUTLUSED KORRASTAMISTINGIMUSTE ESITAMISEL

3.1. Õiguslik alus

Maapõueseaduse (*MaaPS*) § 80 lõike 1 ja § 81 alusel peab kaevandamisloa omaja kaevandatud maa korrastama tehnoloogia seisukohalt otstarbekal ajal. Kaevandatud maa korrastatakse kaevandatud maa korrastamise projekti (*korrastamisprojekt*) alusel. Korrastamisprojekti koostamise korraldab kaevandamisloa omaja Keskkonnaameti esitatud korrastamistingimustest lähtuvalt.

Korraldusega esitab Keskkonnaamet kaevandamisloa omajale korrastamistingimused, lähtudes keskkonnamõju hindamise soovitustest (juhul kui see on hinnatud), kaevandamisloale kantud korrastamise suunast, maaomaniku ja kohaliku omavalitsuse arvamustest. Juhul kui kaevandatud maa asub riigikaitse ehitise maa-alal või selle piiranguvööndis, arvestatakse ka Kaitseministeeriumi arvamust. Lisaks Keskkonnaameti poolt esitatud korrastamistingimustele tuleb korrastamisprojekti koostamisel lähtuda MaaPS § 81 lõikes 9 sätestatud nõuetest.

Keskkonnaamet küsis MaaPS § 81 lõike 5 alusel 17.02.2022 kirjaga nr DM-117812-2 kohaliku omavalitsuse üksuse (Saue vald) ja maaomaniku (Maa-amet) arvamust Sooniste turbatootmisala korrastamistingimuste väljastamiseks, arvamuse andmise tähtajaga hiljemalt 19.03.2021. Kiri saadeti teadmiseks ka Osaühingule KEKKILÄ-BVB EESTI.

Saue vald määratud tähtaja jooksul arvamust ei esitanud.

Maa-amet palus 04.03.2022 kirjaga nr 7-1/22/2990-2 (registreeritud KOTKAS-s 04.03.2022 nr DM-117812-4 all) muuta korrastamistingimuste punkti 1.1.5.1. ning sõnastada see järgmiselt: „Sooniste turbatootmisala keskkonnaloa HARM-070 omaja korrastab terve kaevandatud ala nii 01.07.2005 välja antud kui ka 13.03.2019 muudetud keskkonnaloa mäeeraldise ja mäeeraldise

teenindusmaa piiride järgi.“.

Korrastamistingimuste eelnõu kohaselt oli punkti 1.1.5.1 sõnastus järgmine: „*Sooniste turbatootmisalal kaevandamisloa HARM-070 omaja korrastab terve kaevandatud ala nii 01.07.2015 antud kui ka 13.03.2019 antud kaevandamisloa määraldise ja määraldise teenindusmaa piiride järgi*“, mis tulenes keskkonnavalua nr HARM-070 kõrvaltingimusest nr 3. Keskkonnavalua nr HARM-070 on antud 01.07.2005 ja muudetud 13.03.2019, mistõttu võib eeldada, et kõrvaltingimuse nr 3 on kuupäeva 01.07.2005 asemel ekslikult märgitud kuupäev 01.07.2015. Seega on Maa-ameti ettepanek on asjakohane ning korrastamistingimuste punkt 1.1.5.1 sõnastatakse vastavalt soovitule.

Osaühing KEKKILÄ-BVB EESTI tegi 01.03.2022 kirjaga nr 1032022 (registreeritud KOTKAS-s 01.03.2022 nr DM-117812-3 all) järgmise ettepaneku: „*Punkt 1.1.5.3. Veerežiimi muutmisel veetaseme tõstmiseks tuleb korrastamisprojekt kooskõlastada tootmisalaga piirnevate kinnistute omanikega. Kuna veerežiimi muutmise ei pruugi mõjutada kõiki piirnevaid kinnistuid, siis soovitame muuta veidi sõnastust. Pakume välja, et „Veerežiimi muutmisel veetaseme tõstmiseks tuleb korrastamisprojekt kooskõlastada veetaseme tõstmisest mõjutatud kinnistute omanikega*.“. Keskkonnaamet leiab, et pakutud täpsustus on asjakohane ja sõnastab kõnealuse punkti 1.1.5.3 järgmiselt: veerežiimi muutmisel veetaseme tõstmiseks tuleb korrastamisprojekt kooskõlastada veetaseme tõstmisest mõjutatud kinnistute omanikega.

Vastavalt haldusmenetluse seaduse (HMS) § 40 lõikele 1 tuleb enne haldusakti andmist menetlusosalisele anda võimalus esitada oma arvamus ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis 29.03.2022 kirjaga nr DM-117812-6 Osaühingu KEKKILÄ-BVB EESTI arvamust Sooniste turbatootmisala korrastamistingimuste andmise otsuse eelnõule, arvamuse andmise tähtajaga 12.04.2022. Osaühing KEKKILÄ-BVB EESTI määratud tähtaja jooksul arvamust ei avaldanud.

3.2. Keskkonnamõju hindamine

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 6 lõike 2 punkti 2 ja § 27 lõike 1 kohaselt annab Keskkonnaamet eelhindangu selle kohta, kas kaevandatud maa korrastamisel on oluline keskkonnamõju. KeHJS § 2² sätestab, et keskkonnamõju on oluline, kui see võib eeldatavalt ületada mõjuala keskkonnataluvust, põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi või seada ohtu inimese tervise ja heaolu, kultuuripärandi või vara.

KeHJS § 6 lõike 2 loetelu on § 6 lõike 4 alusel täpsustatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ (määrus). Määruse § 3 punkti 12 kohaselt tuleb keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang anda turba mehhaniseeritud kaevandamisega rikutud maa korrastamise korral.

Eelhindangu andmisel on lähtutud KeHJS § 6¹ sätestatud kriteeriumitest.

Lähtudes KeHJS § 11 lõikest 2 jättis Keskkonnaamet 28.03.2022 kirjaga nr DM-117812-5 „Sooniste turbatootmisala korrastamistingimuste andmise taotlusele keskkonnamõju hindamise

algatamata jätmine” algatamata keskkonnamõju hindamise Sooniste turbatootmisala korrastamistingimuste taotlusele. Loa andja on seisukohal, et keskkonnamõju hindamine tuleb jätta algatamata, kuna:

- kavandatav tegevuskoht ja selle mõjuala ei asu Natura 2000 võrgustiku alal ning kavandatava korrastamisega ei mõjutata kaitsealasid, Natura 2000 võrgustiku alasid ega kaitsealuseid liike;
- eelhindamise tulemusena selgus, et korrastamise käigus taastatakse märgalale (või metsamaale) iseloomulik veerežiim;
- eelhindamise tulemusena selgus, et korrastamisega ei ületata eeldatavalt piirmäärasid müra, tolmu ja vibratsiooni osas;
- korrastamisega taastatakse maa-ala kvalitatiivne ilme ning soodsad tingimused märgala (või metsa) tekkeks.

VAIDLUSTAMINE

Korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo

Teadmiseks: Maa-amet, Saue Vallavalitsus

Marin Varblane
vanemspetsialist
maapõuebüroo